

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת גיטין

דפים כא - כז, פרשת וארא תשע"ו

דרך ישרה תמצית הדף

דף כ"א

*גט ע"י מתנה. *דרשות ספר.

- א. נתינת גט ע"י מתנה 1. לרבא מהני בחצר ובעבד, ולאביי לא מהני משום דמתנה איתא רק מדעתה.
- ב. קראי דספר 1. וכתב, לריה"ג בכל דבר, ולרבנן שאינה מתגרשת בכסף. 2. ספר, לריה"ג למעט רוח חיים ואוכל, ולרבנן לספירת דברים. 3. ספר כריתות, לריה"ג דלא מתגרשת בכסף, ולרבנן לדבר הכורת בינו לבינה. 4. כרת כריתות, לריה"ג לכורת בינו לבינה, ורבנן לא דרשי.

דף כ"ב

*כתב במחובר ותלוש. *עציץ נקוב. *אחרי השרשים. *עורות ושיעורן. *עדי מסירה.

- א. מתני' דכתב במחובר ותלשו וחתמו ונתן לה כמאן אתי 1. כר"א דעדי מסירה כרתי, ובשייר מקום התורף, והגזירה לכתחילה טופס אטו תורף. 2. כר"מ דעדי חתימה כרתי והגזירה תורף אטו חתימה.
- ב. דיני עציץ נקוב 1. כתב גט ע"ג החרס כשר, ומחלוקת ע"ג עלה אי חישינן שמא יקטום. 2. עציץ של אחד וזרעים של אחר, העציץ נקנה במשיכה, והזרעים כקרקע ובחזקה, ומכר שתיים קונה רק אם החזיק בזרעים. 3. נקבו בארץ ונפו בחו"ל ולא השריש, לאביי אזלינן בתר נקבו ולרבא בתר נופו.
- ג. הקושיות דחזינן שהולכים אחרי השרשים 1. בעציץ נקוב גבי חו"ל, לכו"ע אזלינן בתר השרשים. 2. המחלוקת בשתי גינות, טעמא דיכול התחתון למלאות שינתן עפר. 3. אילן מקצתו בארץ ומקצתו בחו"ל לרבי טבל וחולין מעורבין ולרשב"ג לפי מקום הגידול, ודחי דמפסיק צונמא ופליגי אי האויר שלמעלה מבלבל.
- ד. עורות ושיעורן להוצאות שבת 1. מצה, דלא מליח לא קמיח ולא עפיץ, שיעורו לצור משקל קטנה. 2. חיפה, דמליח ולא קמיח ולא עפיץ, שיעורו לעשות קמע. 3. דיפתרא, מליח וקמיח ולא עפיץ, שיעורו לכתוב את הגט. 4. קלף דמליח וקמיח ועפיץ, שיעורו לכתוב פרשת שמע.
- ה. הדינים לר' אלעזר דס"ל עדי מסירה כרתי 1. ר"א מכשיר נייר מחוק ודיפתרא, אף שיכול להזדיף.

2. מכאן ועד עשרה ימים פליגי אם ר"א יכשיר, או דיפסול דחשינן שהיה תנאי וישכחו עדי המסירה. 3. פליגי אם ר"א הכשיר יכול להזדיף דוקא בגיטין ולא בשאר שטרות דכתיב למען יעמדו ימים רבים, או אף בשאר שטרות וקרא רק עצה טובה קמ"ל.

צדף ב"ג

***הכשר בחש"ו. *בגוי. *מביאי הגט. *שליחות לעבד. *הנשים השונאות. *האשה מביאה גיטה.**

- א. התנאים להכשיר כתיבה ע"י חש"ו 1. בגדול עומד ע"ג. 2. בשייר מקום התורף.
- ב. ר"נ מכשיר כתיבה ע"י גוי בגדול עומד ע"ג, ומקשינן 1. עכו"ם פסול, ותירץ כר"א דעדי מסירה כרתי. 2. אדעתא דנפשיה קעביד, ר"מ מכשיר אף מצאו לגט באשפה. 3. וכתב לה לשמה, בחתימת עדים. 4. גט שנכתב שלא לשום אשה, בחתימה. 5. כשכותב קצתו כאילו כותב השאר לשמה, היינו שחותם כאילו כותב התורף לשמה, או דאתי כר"א.
- ג. דין מביאי הגט ומאי טעמא 1. חרש פסול דלאו בני דיעה. 2. וכן שוטה. 3. וקטן. 4. גוי, לאו בר התירא. 5. סומא פסול להו"א שלא יודע ממי נטלו ודחי דבקי בטביעות עינא, אלא בחו"ל ובעי שיאמר בפ"נ ובפ"נ. 6. פקח שנסתמא, להו"א פסול ולמסקנא כשר. 7. תחילתו בפסלות וסופו בדעת פסול. 8. תחילתו וסופו בדעת כשר, אף שנפסל באמצע.
- ד. שליחות לעבד 1. בגט אשה, לר' אמי כשר דרק גוי פסול, ור' אסי פוסל לפי שאינו בתורת גו"ק. 2. לקבל שטר שחרור לחבירו, מיד רבו של חבירו יכול, ומרבו שלו אינו יכול משום שלא יצא הגט מרשות האדון. 3. מעוברת זוכה לולדה לשחררו, כרבי דמשחרר חצי עבדו קנה, ועובר ירך אמו דהוי כמקנה לה אחד מאבריה.
- ה. הנשים שאינם נאמנות לומר מת בעלה והן: (5) חמותה בת חמותה צרתה יבמתה ובת בעלה, דינם בהבאת גיטה 1. בארץ נאמנות דא"צ לומר בפ"נ, ובחו"ל לא נאמנות דסמכין על דיבוריהו. 2. בארץ לא נאמנות כיון דאם הבעל מערער משגחינן, ומחו"ל לא.
- ו. האשה עצמה מביאה גיטה, האופן: 1. לא תתגרשי אלא בפני ב"ד פלוני, ודחי אמאי צריכה לומר בפ"נ. 2. א"ל שתניח על הקרקע, ודחי דהו"ל טלי גיטך מע"ג קרקע. 3. תהיי שליח להולכה ואח"כ לקבלה, ודחי דלא חזרה שליחות אצל הבעל. 4. א"ל שתמנה שליח קבלה, ודחי למ"ד אין אשה עושה שליח קבלה לקבל משליח בעלה, אם הטעם משום גזירת חצרה הבאה לאחר מכן. 5. למסקנא שא"ל הוי שליח להולכה ואח"כ מני שליח אחר להולכה וקבלי ממנו. 6. תהיי שליח להולכה, ואמרי לפני ב"ד בפ"נ וב"ד שימנו שליח ויביאו לך.

הדכן עלך פרק שני דגיטין – המביא גט בתרא

פרק שלישי – כל גט

צדף ב"ד

***פסולי שלא לשמה. *גירושי גדולה.**

- א. פסולי גיטין שלא לשמה 1. קול סופרין מקרינן להתלמד, משום שלא נכתב לשם גירושין, שנא' ונתן. 2. יתר מכן, נכתב לשם איש ומצאו בן עירו ששמו כשמו, ולא נכתב לגירושין דידיה, שנא' וכתב. 3. כתב לגרש את הגדולה לא יגרש את הקטנה, דלא נכתב לגירושין דידיה, שנא' לה לשמה. 4.

לאיזה מהן שארצה אגרש פסול למ"ד אין ברירה.

- ג. מהא דיכול לגרש את הגדולה שנכתב לשמה ש"מ 1. להו"א שני יוסף בן שמעון בעיר אחת מוציאין שט"ח על אחרים, ודחי משמי כשמך דהראשון מגרש בו, והרי א"א שאחר יוציא עליהן שט"ח. 2. למסקנא איירי בעדי מסירה וכו"א.

סדרה ב"ה

***ריח הגט. *למי שתצא בפתח.**

- א. דיני ריח הגט לפסול בכהונה, במקרים שבמשנה 1. לרב כולם, חוץ מן הראשון דאינו גט. 2. לשמואל אף הראשון פוסל ונחשב ריח הגט. 3. לזעירי כולן לא פוסלין חוץ מהאחרון דאין ברירה. 4. לר' יוחנן אף אחרון לא פוסל דיש ברירה, וכן ס"ל אחין שחלקו לקוחות הן.
- ג. כתב הגט למי שתצא בפתח, פשט דאינו גט ממתני' דאיזו שארצה אגרש ש"מ אין ברירה, ומקשינן 1. שוחט פסח למי שיכנס ראשון לירושלים זכה ומזכה אחיו, ודחי דמינה את כולם לפני השחיטה, ורק בא לזרון במצוות. 2. יש לחלק בין תולה בדעת עצמו לתולה בדעת אחרים, כמו ר"י דבדעת עצמו אין ברירה גבי לוקח יין, ובדעת אחרים יש ברירה בגט מעכשיו אם מתי הוי גיטא. 3. לר"ש תולה בדעת עצמו אין ברירה גבי לוקח יין, ותולה בדעת אחרים יש ברירה דבועל ע"מ שירצה האב מקודשת רק אם רצה. ודחי דאין לחלק בין תולה בדעת עצמו לאחרים, וטעמא דלוקח יין משום בקיעת הנוד.

סדרה ב"ז

***צריך שיניח. *הכנת שטרות. *סתמא כר"א. *מפני התקנה.**

- א. הכותב צריך שיניח: 1. בגט, מקום איש אשה וזמן, וכן הרי את מותרת. 2. בשט"ח, מלוה לזה מעות וזמן. 3. בשטר מקח, לוקח מוכר מעות שדה וזמן.
- ג. דין הכנת שטרות מראש 1. לת"ק גזרינן רק בשאר שטרות אטו גיטין, וטופס כותבין. 2. לר"א גזרינן בגיטין טופס אטו תורף ואסור, שנא' וכתב לה לשמה. 3. לר"י גזרינן אף טופס דשאר שטרות אטו תורף דגיטין, ואסור לכתוב כלל.
- ג. הצריכותא להשמיענו שלשה סתמי כר"א 1. אין כותבין על המחובר, דקשיא סתירה דאם כתב ונתן כשר 2. הכל כשרין לכתוב גט ואין קיומו אלא בחותמיו, דהו"א בחתימה כר"מ. 3. הכא, כיון דסיפא ר"א הו"א רישא לאו ר"א, קמ"ל כולה כר"א ותרי תנאי אליביה.
- ד. מפני התקנה, איזו תקנה 1. תקנת סופר, ות"ק כר"א דעדי מסירה כרתי ושרי טופס. 2. כר"מ, ומשום קטטה שתשמע שכתב לה גט. 3. תקנת עגונות, לר"מ שלא יגרשנה מהר. 4. תקנת עגונות לר"א בהולך למדינת הים ותתעגן.
- ה. כתיבת זמן בגט 1. שמא יחפה, שייך בארוסה ובנשואה. 2. למ"ד פירי, שייך בנשואה, ובארוסה משום תקנת וליד שיאמרו גיטה קודם לבנה.

סדרה ב"ז

***זמן בגט. *אחר זמן מרובה. *שלא לאלתר.**

- א. מביא גט ואבד בעינן שימצאנו לאלתר, ומקשינן 1. מתני' דמצא גיטי נשים אני אומר כתובין היו ונמלך, ש"מ שאם הבעל אומר ליתן לאשה יחזיר אפילו לזמן מרובה, ואידך רק לאלתר כדתנן. 2. בריתא מצא גט בזמן שבעל מודה יחזיר לאשה אפילו לזמן מרובה, ואידך ממתני' עדיף.

- ה. התירוצים מתי יחזיר במצא אחר זמן מרובה 1. לרבה כשאין תרתי לריעותא, שירות מצויות והוחזק שתי יוסף בן שמעון. 2. לל"ב דר"ז בשירות מצויות אף שלא הוחזקו לא יחזיר. 3. כשאמרו עדים מעולם לא חתמנו על גט נוסף עם שמות אלו. 4. בסימן מובהק, כגון נקב בצד אות פלוני, או מצאו קשור או בביתו.
- ג. איזהו שלא לאלתר 1. לר"נ כדי שתעבור שירא ותשהה. 2. לרשב"א שיראה ולא עבר שם אדם. 3. י"א שלא שהה אדם שם. 4. לרבי כדי לכתוב הגט. 5. לר"י כדי לקרות לגט. 6. לאחרים כדי לכתוב ולקרות.

שאלות לחזרה ושינון

דף ב"ד

ה"ז

- א. נתינת גט ע"י מתנה, והטעם (3)
 ב. קראי דספר (4)
 ג. פסולי גיטין שלא לשמה (4)
 ד. מה שמעינן מהא דיכול לגרש את הגדולה כשכתב לשמה (2)

דף ב"ה

ה"ח

- א. כתב במחובר תולש ומגרש, כמאן אתי (2)
 ב. דיני עציץ נקוב (3)
 ג. דיני ריח הגט במקרי המשנה (4)
 ד. כתב גט למי שתצא בפתח, והקושיות (3)

דף ב"ז

ה"ט

- א. הדינים לר"א דעדי מסירה כרתי (3)
 ב. הכותב צריך שיניח (3)
 ג. דיין הכנת שטרות מראש (3)
 ד. הצריכותא להשמיענו ג' סתמי כר"א (3)

דף ב"ז

ה"י

- א. כתיבה ע"י חש"ו כיצד כשירה (2)
 ב. כיצד מכשיר גדול עומד ע"ג בגוי (5)
 ג. דין מביאי הגט ופסלותם ומ"ט (8)
 ד. שליחות לעבד (3)
 ה. נשים החשודות לקלקלה, דינם בהבאת גט (2)
 ו. האשה עצמה מביאה גיטה, האופן (6) הדרן!

דף ב"ז

ה"י

- א. מביא גט ואבד בעי שימצא לאלתר, הקושיות (3)
 ב. התירוצים מתי יחזיר במצא אחר זמן מרובה (4)
 ג. איזהו שלא לאלתר (6)

פרק שלישי - כל הגט

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~170~

המערכת